

Brussel, 7.11.2021
C(2021) 8146 final

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2021) 459 final of 09.08.2021.

Concerns all language versions.

Correction of small errors in footnote 2 and points 4.1 and 4.2.2.

The text shall read as follows:

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

over de toepassing in 2020 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie

Inhoudstafel

I.	Toegang tot documenten.....	3
1.	INFORMATIE EN DOCUMENTEN BESCHIKBAAR MAKEN VIA REGISTERS EN WEBSITES	6
2.	RECHTSKADER — ONTWIKKELINGEN	8
3.	ANALYSE VAN DE VERZOeken OM TOEGANG TOT DOCUMENTEN	10
3.1.	Het aantal verzoeken (zie bijlage – tabellen 3 en 4)	10
3.2.	Aandeel van verzoeken per DG/dienst van de Commissie (zie bijlage — tabel 5) ...	12
3.3.	Het sociale en beroepsprofiel van de verzoekers (bijlage – tabel 6).....	14
3.4.	De geografische oorsprong van de verzoekers (bijlage – tabel 7)	16
4.	TOEPASSING VAN UITZONDERINGEN OP HET RECHT VAN TOEGANG	18
4.1.	Soorten verleende toegang (bijlage — tabellen 8 en 9)	18
4.2.	Aangevoerde uitzonderingen op het recht van toegang (bijlage – tabel 10).....	20
4.2.1.	<i>Initiële fase</i>	20
4.2.2.	<i>Confirmatieve fase</i>	21
5.	BIJ DE EUROPESE OMBUDSMAN INGEDIENDE KLACHTEN	23
6.	NIEUWE JURISPRUDENTIE OVER TOEGANG TOT DOCUMENTEN.....	23
6.1.	Het Hof van Justitie.....	23
6.1.1.	<i>Opheldering over bepaalde materiële bepalingen</i>	24
6.1.2.	<i>Opheldering over bepaalde procedurele bepalingen</i>	24
6.2.	Het Gerecht	24
6.2.1.	<i>Opheldering over bepaalde materiële bepalingen</i>	25
6.2.2.	<i>Opheldering over bepaalde procedurele bepalingen</i>	28
6.3.	In 2020 tegen de Commissie ingestelde gerechtelijke procedures.....	29

Transparantie is een van de prioriteiten van de Commissie-Von der Leyen die aan alle acties ten grondslag ligt. Een van de essentiële elementen ervan is het recht op toegang tot documenten in het bezit van de EU-instellingen.

Dit recht van de burger komt voort uit het democratische, open en onafhankelijke karakter van het Europese bestuur. De beginselen ervan zijn vastgelegd in artikel 42 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 15, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Verordening (EG) nr. 1049/2001 en de rechtspraak van het Hof van Justitie geven hier volledige uitvoering aan en spelen een centrale rol bij het verzekeren dat beslissingen van de instellingen zo open en zo dicht mogelijk bij de burger worden genomen.

Gelet op de uitdagingen die de pandemie in 2020 met zich meebracht, heeft de Commissie zich ingezet om het recht van burgers op toegang tot documenten die bij de instellingen berusten, te waarborgen. Het onderhavige jaarverslag, opgesteld overeenkomstig artikel 17, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1049/2001, gaat in op de belangrijkste trends, uitdagingen en kenmerken van het beleid, de acties en de werkwijze van de Commissie met betrekking tot de toegang tot documenten. Ook bevat het verslag de bevindingen van de Europese Ombudsman over de uitvoering van de verordening door de Europese Commissie en de arresten van het Hof van Justitie en het Gerecht.

I. Toegang tot documenten

In 2020 heeft de Europese Commissie naar aanleiding van specifieke verzoeken op grond van de verordening toegang verleend tot een brede waaier van documenten in haar bezit. Die toegang vormde een aanvulling op de proactieve publicatie van een schat aan informatie en documenten in de verschillende registers en op de verschillende websites van de Commissie. 2020 was een uitzonderlijk jaar voor de Europese Commissie. In de context van de COVID-19-pandemie heeft de Europese Commissie in 2020, in overeenstemming met de drastische inperkingsmaatregelen van de lidstaten¹, bijna al haar personeel, behalve de personeelsleden die kritieke/essentiële taken uitvoeren, tot nader order in telewerkmodus gezet.

Dit verslag biedt een overzicht van de wijze waarop de Commissie de verordening in 2020 heeft uitgevoerd. Het is gebaseerd op statistische gegevens, die zijn samengevat in de bijlage².

De statistieken geven het aantal ontvangen verzoeken en verstrekte antwoorden in 2020 weer. De statistische gegevens zijn nauwkeuriger dan de gegevens voor eerdere jaren, dankzij regelmatige correcties van de codering³. Ze vormen echter geen afspiegeling van het aantal opgevraagde of (gedeeltelijk) vrijgegeven documenten, dat veel hoger was. Hoewel verzoekers kunnen verzoeken om toegang tot één document, vragen ze veel vaker toegang tot meerdere documenten of zelfs tot hele bestanden over een specifiek onderwerp of een specifieke procedure.

Samenvattend blijkt uit de statistieken dat in bijna 81 % van de 8 001 gevallen de opgevraagde documenten volledig of gedeeltelijk werden vrijgegeven in de initiële fase, en dat in 37,4 % van de 265 gevallen die werden behandeld in de confirmatieve fase, ruimere of zelfs volledige toegang werd verleend. Uit de statistieken blijkt niet alleen hoe open de Europese Commissie is, maar ook welk belang de instelling hecht aan het recht van toegang tot documenten in het kader van haar algemene transparantiebeleid, onder alle omstandigheden, met inbegrip van de ongeëvenaarde pandemische situatie die kenmerkend was voor 2020.

Impact van COVID-19

De COVID-19-pandemie heeft de aandacht van de instelling verlegd naar het coördineren van de onmiddellijke reactie van de Unie op de pandemie en het ontwikkelen van een alomvattend economisch herstelplan.

---

¹ In België verzocht de regering organisaties zoals de Europese Commissie strikte maatregelen voor telewerk te implementeren, zie “Ministerieel besluit houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken” van 28 oktober 2020 (nadien bijgewerkt): http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2020102801&table_name=wet

² Tenzij anders wordt vermeld, zijn de statistieken in het onderhavige verslag gebaseerd op gegevens uit de IT-toepassingen van de Commissie per donderdag 31 december 2020, zoals bijgewerkt na latere correcties van de codering. De percentages in het beschrijvende gedeelte van het verslag worden afgerond op de dichtstbijzijnde decimaal.

³ Om deze reden kunnen de cijfers in dit verslag enigszins verschillen van de cijfers uit eerdere verslagen.

De Europese Commissie onderhandelde namens de lidstaten van de Europese Unie met farmaceutische bedrijven, wat in eerste instantie tot zes contracten heeft geleid, en in 2020 en begin 2021 werden verdere verkennende gesprekken met andere vaccinproducenten afgesloten.

Daarnaast nam de Europese Commissie een reeks maatregelen om de desinformatie over COVID-19 aan te pakken en riep zij alle actoren, met inbegrip van online marktplaatsen en sociale media, ertoe op deze strijd te steunen⁴.

In het kader van deze nooit eerder voorgekomen pandemische situatie volgde de Europese Commissie haar uitgangspunten voor haar werking, te weten: transparantie, collegialiteit en efficiëntie⁵.

De Europese Commissie heeft zich ervoor ingezet het vereiste klimaat te creëren ter ondersteuning van een veilig productienetwerk en een optimalisering van de productie van COVID-19-vaccins. Met het oog hierop is de Europese Commissie met alle lidstaten van de Europese Unie overeengekomen om namens de lidstaten voorafgaande aankoopovereenkomsten af te sluiten met vaccinproducenten met het doel om vaccins aan te schaffen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie op Unieniveau, voor iedereen, onder veilige omstandigheden en tegen een billijke prijs.

Voor het waarborgen van een zo volledig mogelijke transparantie van het aankoopproces van COVID-19-vaccins heeft de Europese Commissie ernaar gestreefd tijdige informatie bekend te maken over de ondertekening van de contracten en de status van de onderhandelingen met de vaccinproducenten. Onder deze omstandigheden heeft de Commissie overleg gepleegd met de in dat proces betrokken vaccinproducenten over de mogelijkheid om contracten betreffende dergelijke aankopen openbaar te maken.

Bijgevolg werden geleidelijk op een proactieve basis bewerkte versies van de aankoopovereenkomsten inzake COVID-19-vaccins gepubliceerd.

Toch is het met het oog op het aankopen van COVID-19-vaccins van commerciële fabrikanten noodzakelijk om sommige legitieme belangen die ondermijnd zouden kunnen worden door de openbaarmaking van documenten, adequaat te beschermen, met name gevoelige bedrijfsinformatie of de onderhandelingspositie van de Commissie ten opzichte van de commerciële fabrikanten bij een bredere contractenportefeuille.

Middelen

In de Europese Commissie worden initiële verzoeken om toegang tot documenten decentraal in behandeling genomen door de verschillende directoraten-generaal en diensten van de Commissie. Elk directoraat-generaal en elke dienst wijst ten minste één juridisch deskundige aan die in dit verband optreedt als “coördinator toegang tot documenten”.

---

⁴ [Aanpak van desinformatie over het coronavirus | Europese Commissie \(europa.eu\)](#)

⁵ Zie mededeling van de voorzitter aan de Commissie van 1 december 2019, “The Working Methods of the European Commission”, P(2019) 2, te vinden op: <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/working-methods.pdf>

Afhankelijk van de omvang van de dienst en het aantal ontvangen verzoeken, worden de “coördinatoren toegang tot documenten” doorgaans bijgestaan door enkele medewerkers van ondersteuningsdiensten en coördineren zij de ontwerpantwoorden met de eenheden die verantwoordelijk zijn voor de onderliggende beleidsterreinen.

Confirmatieve verzoeken worden behandeld door het secretariaat-generaal.

Een speciaal team binnen de eenheid *Transparantie, documentbeheer en toegang tot documenten* van het secretariaat-generaal behandelt de confirmatieve verzoeken, met het oog op een onafhankelijke administratieve beoordeling van het in de initiële fase gegeven antwoord. Daarnaast verschaft de eenheid ook horizontale richtsnoeren, opleidingen en advies over de toepassing van de verordening aan alle directoraten-generaal en diensten van de Europese Commissie, in nauwe samenwerking met de Juridische Dienst, en zorgt zo voor de coördinatie en eenvormige toepassing van de uitvoerige regels voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

Ook beheert deze eenheid het Commissiebrede IT-systeem voor de afhandeling van initiële en confirmatieve verzoeken om toegang tot documenten, GestDem. In 2020 heeft de Commissie haar toekomstige systeem voor het afhandelen van verzoeken om toegang via een elektronisch onlineportaal verder ontwikkeld, te weten EASE (“Electronic AccesS to European Commission Documents” of “Elektronische toegang tot documenten van de Europese Commissie”).

Het EASE-project beoogt een elektronische en volledig geïntegreerde IT-oplossing te creëren die als enig toegangspunt fungeert voor het indienen en behandelen van verzoeken om toegang tot documenten van de Commissie. Het uiteindelijke doel van het project is het besluitvormingsproces binnen de EU dichter bij de burgers te brengen. De inbedrijfstelling van EASE is gepland voor medio 2021. Het bestaat uit twee delen, te weten:

- (1).een nieuw onlineportaal waar burgers i) hun verzoeken om toegang tot documenten van de Commissie kunnen indienen en een overzicht van hun verzoeken kunnen raadplegen, ii) met de Commissie kunnen communiceren en iii) eerder openbaar gemaakte documenten kunnen opzoeken; en
- (2).een nieuw casemanagementsysteem waarmee Commissiemedewerkers de verzoeken om toegang tot documenten kunnen registreren, toewijzen en behandelen. Dat systeem komt in de plaats van GestDem, het IT-systeem dat hier momenteel voor wordt gebruikt.

Daarnaast heeft het projectteam, in samenwerking met het directoraat-generaal Informatica, in 2020 verder gewerkt aan de studie naar kunstmatige intelligentie, die bedoeld is om “gebruikssituaties” te identificeren waarin kunstmatige-intelligentietechnieken de behandeling van verzoeken om toegang tot documenten zouden kunnen vereenvoudigen.

Het nieuwe EASE-project zou kortom meer transparantie moeten bieden en de burgers dichter bij het besluitvormingsproces van de EU moeten brengen.

1. INFORMATIE EN DOCUMENTEN BESCHIKBAAR MAKEN VIA REGISTERS EN WEBSITES

De Commissie publiceert een breed scala aan juridische, beleids-, administratieve en andere documenten op verschillende websites en registers. Veel documenten zijn beschikbaar in het register van documenten van de Commissie, het register van gedelegeerde en uitvoeringshandelingen en andere registers die het secretariaat-generaal beheert, terwijl andere documenten te vinden zijn op door directoraten-generaal beheerde websites of op EUR-Lex.

In 2020 werden 19 849 nieuwe documenten toegevoegd aan het register van documenten van de Commissie (zie bijlage — tabel 1), verdeeld over de categorieën C, COM, JOIN, OJ, PV, SEC of SWD⁶. Dit is een stijging van ongeveer 8,2 % ten opzichte van 2019.

In het lopende project voor de modernisering van het register van documenten van de Commissie dat tot doel heeft het register van documenten van de Commissie om te vormen tot het belangrijkste instrument voor de publicatie van documenten van de instelling, werd ook verdere vooruitgang geboekt⁷.

In 2020 was het aantal bezoekers van “Toegang tot documenten” op de *Europa-website*⁸ tweemaal zo hoog als in het voorgaande jaar, namelijk 14 716 bezoekers tegenover 6 642 in 2019. Ook het aantal bekeken pagina's steeg, met bijna 141,6 % naar 24 429 bekeken pagina's (zie bijlage — tabel 2)⁹.

Beide platforms blijven nuttige zoekinstrumenten die burgers in staat stellen om nauwer en actiever deel te nemen aan besluitvormingsprocessen in de Europese Commissie en die het beleid inzake de toegang tot documenten en een bredere transparantie in het algemeen bevorderen.

De Commissie heeft haar proactieve rol in de publicatie van uiteenlopende publieksvriendelijke informatie en documenten in 2020 voortgezet. Tegelijkertijd was zij voortdurend op zoek naar nieuwe instrumenten om haar activiteiten transparanter te maken en burgers te betrekken bij het democratisch proces. Ondanks de COVID-19-pandemie heeft de Commissie in 2020 gerichte inspanningen kunnen leveren om al haar kernactiviteiten nog transparanter te maken.

---

⁶ Te weten: C: eigen besluiten van de Commissie; COM: wetgevingsvoorstellen van de Commissie en andere documenten die werden meegedeeld aan andere instellingen, met de voorbereidende documenten; JOIN: gemeenschappelijke handelingen van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger; OJ: agenda's van de vergaderingen van de Commissie; PV: notulen van de vergaderingen van de Commissie; SEC: documenten van de Commissie die niet onder de andere categorieën vallen; SWD: werkdocumenten van de diensten van de Commissie.

⁷ Bij het opstellen van onderhavig verslag is de bijgewerkte versie van het register sinds 17 mei 2021 operationeel en is het toepassingsgebied ervan uitgebreid zodat ook documenten die zich op andere plaatsen bevinden, via dit register kunnen worden opgezocht.

⁸ Toegang tot documenten: http://ec.europa.eu/transparency/access_documents/index_en.htm

⁹ Voor die gegevens is in 2018 een nieuw algoritme gebruikt dat nauwkeurigere statistieken oplevert. Daarom kunnen de gegevens niet worden vergeleken met de gegevens uit de jaren voor 2018.

Hieronder staan enkele voorbeelden die tekenend zijn voor deze inspanningen.

Bekendmaking van kosten van dienstreizen van de Commissie

In 2020 heeft de Commissie opnieuw om de twee maanden op de Europa-website een overzicht van de kosten van dienstreizen per lid van de Commissie gepubliceerd, dat alle dienstreizen omvat, in overeenstemming met artikel 6 van de gedragscode voor de leden van de Europese Commissie.

De publicatie hiervan biedt transparantie inzake de kosten en het doel van de respectieve dienstreizen. Een link naar deze informatie is te vinden op de respectieve webpagina van elke commissaris.

Brexit

Het Verenigd Koninkrijk heeft op 31 januari 2020 de Europese Unie verlaten, na de ratificatie van het terugtrekkingsakkoord door de EU en het Verenigd Koninkrijk.

Als onderhandelaar van de Europese Unie bleef de Commissie zich tijdens het onderhandelingsproces inzetten voor een maximale transparantie. Om deze reden werden de met de EU-lidstaten, de Europese Raad, het Europees Parlement, de Raad, de nationale parlementen en het Verenigd Koninkrijk gedeelde onderhandelingsdocumenten van de Commissie regelmatig openbaar gemaakt, samen met andere documenten die het publiek informeerden over de stand van zaken van de onderhandelingen en de besproken kwesties¹⁰.

Handelsbeleid

Het handelsbeleid heeft gevolgen voor alle burgers van de EU. De Europese Commissie luistert daarom naar de input van de burgers van de Unie om ervoor te zorgen dat het EU-beleid de waarden en belangen van onze gehele samenleving weerspiegelt. Bij de uitwerking van dit beleid wordt dan ook rekening gehouden met de input van de EU-burgers, die wordt geleverd vóór, tijdens en na het onderhandelingsproces.

In 2020 bleven transparantie en betrokkenheid van het publiek speerpunten van het handelsbeleid met het oog op democratie, vertrouwen van het publiek en verantwoordingsplicht. In 2020 werd informatie gepubliceerd over 84 vergaderingen van comités en dialogen die in het kader van de handelsovereenkomsten van de EU zijn opgezet, evenals 34 verslagen over onderhandelingsronden; en informatie over 16 vergaderingen van deskundigengroepen¹¹.

Bovendien werden voor het eerst elf besluiten van de Commissie inzake bilaterale investeringsverdragen van lidstaten en een niet-gevoelig beknopt verslag van een comité

---

¹⁰ https://wayback.archive-it.org/11980/20201223015019/https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/publications-and-news/documents-related-work-task-force-relations-united-kingdom_nl

¹¹ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/february/tradoc_159448.pdf

handelsbeschermingsinstrumenten gepubliceerd. Daarnaast werden 17 dialogen met het maatschappelijk middenveld georganiseerd voor een update van lopende individuele onderhandelingen, of voor het bespreken van ontwerpverslagen van duurzaamheidseffectbeoordelingen en de algemene handelsagenda¹².

Deze maatregelen bouwen voort op de bestaande proactieve en transparante benadering van het handelsbeleid door de Europese Commissie.

Bovengenoemde voorbeelden van proactieve publicatie zijn maar enkele voorbeelden van de inspanningen die de Commissie levert om transparantie in de brede zin des woords te bevorderen¹³.

2. RECHTSKADER — ONTWIKKELINGEN

Er zijn momenteel twee hangende voorstellen tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1049/2001, te weten:

- het voorstel uit 2008 voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, COM(2008)229 final 2008/0090 (COD)¹⁴; en
- het voorstel van 2011 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek

---

¹² *Ibidem.*

¹³ Daarnaast waarborgt de instelling de transparantie van i) de contacten van de leden van de Commissie met belanghebbenden en het maatschappelijk middenveld. (Meer informatie is te vinden op https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?locale=nl&reference=ANNUAL_REPORT); ii) beroepsactiviteiten van voormalige leden van de Commissie na hun ambtstermijn. Ook publiceert de Europese Commissie jaarverslagen over de toepassing van de gedragscode voor de leden van de Europese Commissie (het tweede jaarverslag is te vinden op: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/sec2020344_en.pdf); en bevordert zij een stelsel voor “betere regelgeving” dat erkend is als een van de meest geavanceerde regelgevende benaderingen ter wereld (zie [OECD Regulatory Policy Outlook 2018](#), OECD Publishing, Paris). Begin 2020 heeft de instelling verder werk gemaakt van haar inventarisatie met betrekking tot de agenda voor “betere regelgeving” van 2015, om zowel de positieve aspecten ervan als de ruimte voor verbetering te beoordelen. De werkzaamheden werden afgerond met de goedkeuring van de Mededeling over betere regelgeving van 28 april 2021 (zie [better regulation joining forces to make better laws en 0.pdf](#) (europa.eu)). Ondanks de COVID-19-pandemie zette de Europese Commissie via verschillende initiatieven en activiteiten haar inspanningen voort voor haar programma “Europa voor de burger”, dat van 2014 tot 2020 loopt en opgezet is om de EU-burgers te stimuleren zich beter te informeren, deel te nemen aan het debat en een grotere rol te spelen in de ontwikkeling van de EU. (Zie https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers/justice-and-consumers-funding-tenders/funding-programmes/europe-citizens-efc-0_nl#documents). Ten slotte heeft de Europese Commissie in deze ongeëvenaarde context van de COVID-19-pandemie op 19 mei 2020 een voorstel goedgekeurd voor een verordening tot verlenging van de termijnen voor de verzameling, verificatie en het onderzoek die van toepassing zijn op Europese burgerinitiatieven. De definitieve tekst van deze verordening is op 15 juli 2020 vastgesteld door het Europees Parlement en de Raad (zie [Verordening \(EU\) 2020/1042 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2020 tot vaststelling, in het licht van de COVID-19-uitbraak, van tijdelijke maatregelen inzake de termijnen voor de verzameling, de verificatie en het onderzoek als vastgesteld in Verordening \(EU\) 2019/788 betreffende het Europees burgerinitiatief](#), PB L 231 van 17.7.2020, blz. 7).

¹⁴ Zie <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2008/NL/1-2008-229-NL-F1-1.Pdf>

tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, COM(2011)137 final 2011/0073(COD)¹⁵.

Het eerste voorstel van 2008, ook wel bekend als het “herschikkingsvoorstel” omdat het een substantiële herschikking van de verordening inhield, werd op 30 april 2008 door de Commissie ingediend naar aanleiding van haar “Europees Transparantie-initiatief”. Dit initiatief was op 9 november 2005 gelanceerd en voorzag inderdaad in een herziening van Verordening (EG) nr. 1049/2001 als onderdeel van het streven van de Commissie naar meer openheid.

Het herschikkingsvoorstel is bedoeld om:

- meer transparantie te bewerkstelligen op wetgevingsgebied;
- de verordening in overeenstemming te brengen met de in Verordening (EG) nr. 1367/2006 vastgelegde bepalingen inzake de toegang tot milieu-informatie;
- uiting te geven aan de standpunten van het Europees Parlement zoals uiteengezet in zijn resolutie van 4 april 2006 (waarin het Europees Parlement de Commissie had verzocht om met voorstellen te komen om de verordening op een aantal specifieke punten te wijzigen) en de resultaten van de openbare raadpleging die was gestart met het groenboek van de Commissie; evenals
- de verduidelijkingen uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie en de praktijk van de Europese Ombudsman mee te nemen.

Het tweede voorstel dat op 21 maart 2011 werd ingediend, had de “Lissabonisering” van Verordening (EG) nr. 1049/2001 tot doel door uitbreiding van het recht van toegang van het publiek tot de documenten van alle instellingen, organen en instanties om de verordening in overeenstemming te brengen met het nieuwe artikel 15, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Met dit voorstel werd niet beoogd afbreuk te doen aan de lopende procedure voor een herschikking van Verordening (EG) nr. 1049/2001 op basis van het voorstel van de Commissie van 2008, dat in dit voorstel onverlet werd gelaten.

Naar aanleiding van het verzoek van het Europees Parlement in het kader van het besluit van de Conferentie van voorzitters op 16 oktober 2019 heeft de Commissie op 29 januari 2020 voorgesteld de beide voorstellen in haar “Werkprogramma 2020” in te trekken¹⁶.

Dit voornemen werd overgemaakt aan de Raad en het Europees Parlement met het oog op raadpleging in overeenstemming met punt 9 van het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven. Aangezien het Europees Parlement niet akkoord ging met de intrekking van de

---

¹⁵ Zie

[https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com\(2011\)0137_/com_com\(2011\)0137_nl.pdf](https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com(2011)0137_/com_com(2011)0137_nl.pdf)

¹⁶ Zie nr. 31 van bijlage IV bij de Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, Werkprogramma van de Commissie 2020, Een Unie die de lat hoger legt, COM(2020) 37 final, 29 januari 2020, beschikbaar op: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:7ae642ea-4340-11ea-b81b-01aa75ed71a1.0013.02/DOC_2&format=PDF

voorstellen is de Commissie per schrijven van 14 september 2020 overeengekomen deze voorstellen niet in te trekken en verdere politieke discussie te ondersteunen.

Derhalve werd de lijst van ingetrokken voorstellen volgens bijlage IV van het 2020 Werkprogramma van de Commissie, die de definitieve lijst van ingetrokken voorstellen bevat, op 29 september 2020 gepubliceerd zonder de twee voorstellen in verband met Verordening (EG) nr. 1049/2001¹⁷.

Dientengevolge zijn beide voorstellen nog steeds hangende en blijven zij de basis voor verdere wetgevings- en politieke besprekingen. Evenwel is de Commissie van mening dat Verordening (EG) nr. 1049/2001 zoals geïnterpreteerd in de jurisprudentie van het Hof van Justitie een passende en doeltreffende rechtsgrondslag biedt voor het waarborgen van het recht van toegang van het publiek tot documenten.

3. ANALYSE VAN DE VERZOEKEN OM TOEGANG TOT DOCUMENTEN

3.1. Het aantal verzoeken (zie bijlage – tabellen 3 en 4)

- *Initiële verzoeken*

Zoals in de onderstaande grafiek weergegeven, werden er in 2020 in totaal 8 001 initiële verzoeken ingediend¹⁸. Dat is een opvallende stijging met ongeveer 7,5 % ten opzichte van 2019¹⁹.

De Commissie verstrekke 9 181 initiële antwoorden, tegen 8 449 in 2019 – een stijging van bijna 8,7 %.

Van die initiële antwoorden werden er 8 164 gegeven op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001 (tegenover 7 612 in 2019)²⁰. Dit betekent een stijging van ongeveer 7,25 % in een jaar tijd.

Het aan de databank ontleende aantal “gegeven antwoorden” omvat alle soorten antwoorden van de Commissie, variërend van:

- antwoorden op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001 (waaronder antwoorden waarin de Commissie verklaarde dat zij niet beschikt over de gevraagde documenten), tot

---

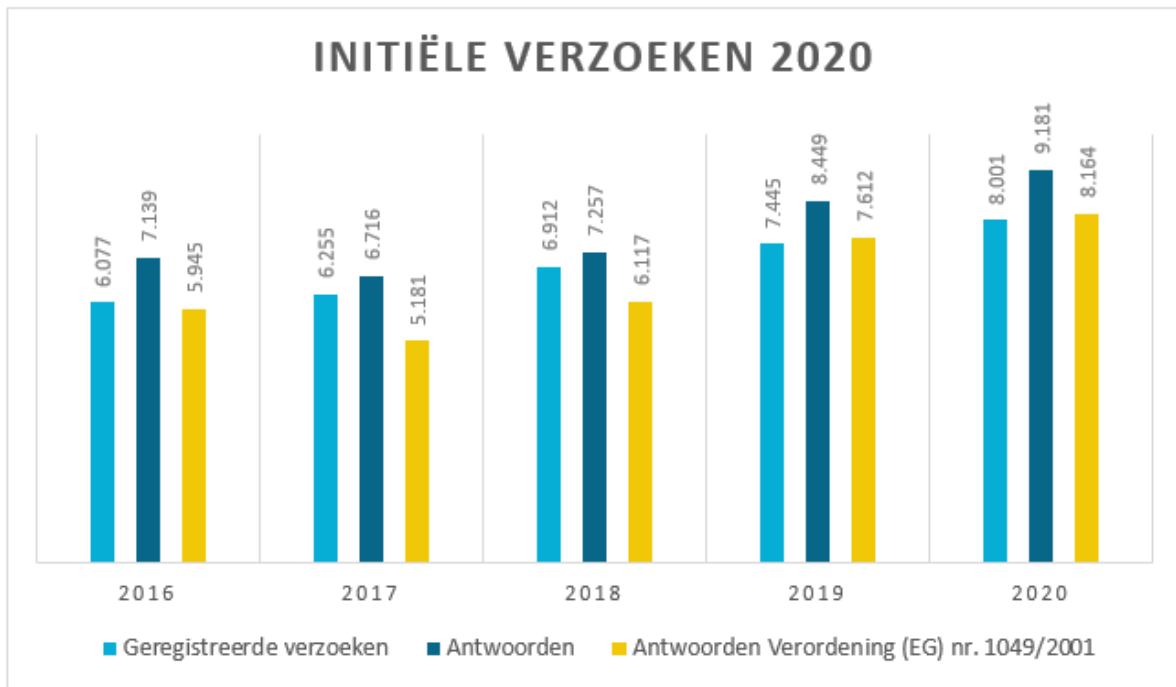
¹⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2020.321.01.0037.01.NLD&toc=OJ%3AC%3A2020%3A321%3ATOC

¹⁸ Een verzoek kan betrekking hebben op meer dan één document en derhalve aanleiding geven tot meerdere verschillende antwoorden. Anderzijds kunnen meerdere verzoeken in sommige gevallen worden samengevoegd en aanleiding geven tot één enkel antwoord.

¹⁹ In 2019 bedroeg het aantal initiële verzoeken 7 445.

²⁰ Naargelang van de inhoud van de verzoeken of de status van de verzoekers leidden de overige antwoorden tot een antwoord overeenkomstig andere rechtskaders (zoals de bestuurlijke gedragscode of het beginsel van loyale samenwerking enz.).

- antwoorden uit hoofde van andere rechtskaders (vanwege de inhoud van het verzoek, de status van de verzoeker²¹ enz.), of zelfs
- verzoeken waarvan de behandeling is afgesloten omdat de verzoeker heeft verzuimd de gevraagde opheldering te verschaffen of niet aan de procedurele vereisten heeft voldaan.

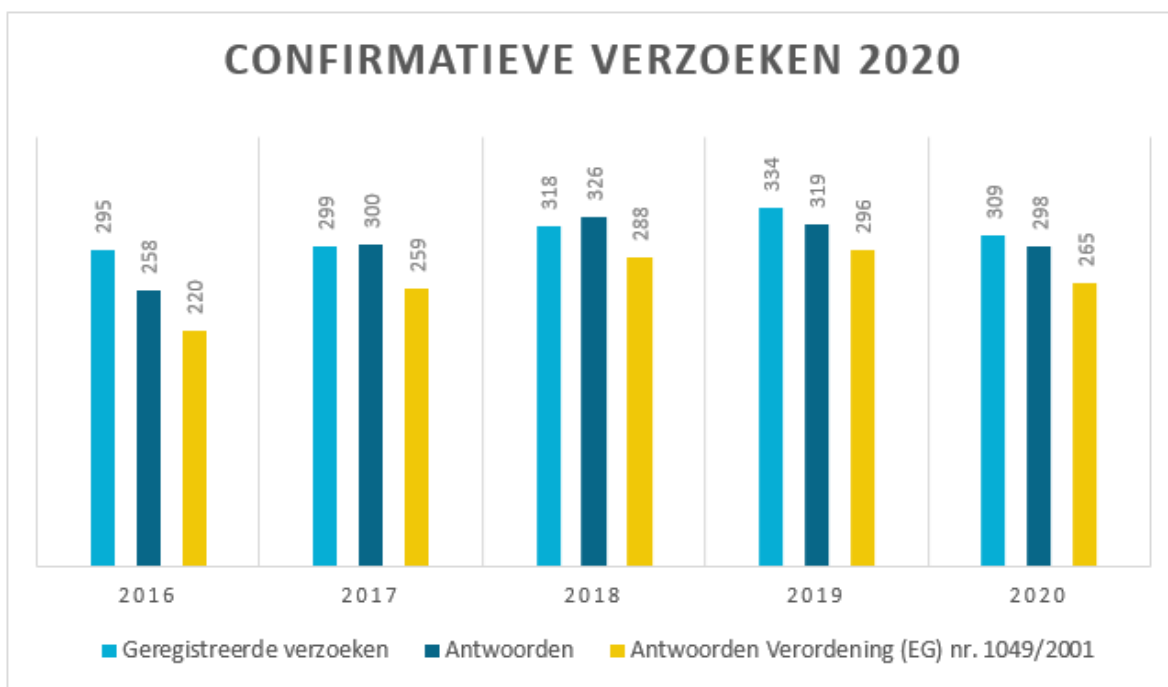

▪ *Confirmatieve verzoeken*

In 2020 waren er 309 confirmatieve verzoeken om herziening door de Commissie van initiële antwoorden die volledige of gedeeltelijke weigering van toegang inhouden — een daling met bijna 7,5 % ten opzichte van 2019. Sinds 2015 is dit de eerste keer dat het aantal confirmatieve verzoeken is gedaald.

De Europese Commissie verstreekte 298 antwoorden, waarvan 265 op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001. Dit laatste aantal weerspiegelt een daling van bijna 10,5 % ten opzichte van 2019, zoals weergegeven in de onderstaande grafiek.

²¹ Bijvoorbeeld antwoorden uit hoofde van het beginsel van loyale samenwerking met de lidstaten of andere instellingen; of antwoorden op grond van de bestuurlijke gedragscode enz.

3.2. Aandeel van verzoeken per DG/dienst van de Commissie (zie bijlage — tabel 5)

- *Toegang tot documenten van het Europees Bureau voor fraudebestrijding en de Europese Dienst voor extern optreden*

Er zij op gewezen dat de onderstaande gegevens voor het Europees bureau voor fraudebestrijding (OLAF) uitsluitend betrekking hebben op de verzoeken voor toegang tot documenten met betrekking tot zijn administratieve activiteiten, die geregistreerd zijn in GestDem.

Verzoeken om toegang tot documenten met betrekking tot de onderzoeksactiviteiten van het Europees Bureau voor fraudebestrijding zijn, vanwege het gevoelige karakter hiervan, onderworpen aan een speciale procedure in overeenstemming met artikel 3, lid 3, en artikel 4 van de *Uitvoerige regels voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie*²².

In 2020 ontving het Europees Bureau voor fraudebestrijding 16 initiële verzoeken en drie confirmatieve verzoeken met betrekking tot zijn onderzoeksactiviteiten, die derhalve niet in dit verslag zijn opgenomen.

Bovendien moet worden benadrukt dat wat de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) betreft, alleen FPI-documenten bij de Commissie berusten. Derhalve hebben de gegevens voor de Europese Dienst voor extern optreden in dit verslag uitsluitend betrekking op verzoeken om toegang tot dergelijke documenten.

²² Besluit van de Commissie van 5 december 2001 tot wijziging van haar Reglement van orde (PB L 345 van 29.12.2001, blz. 94).

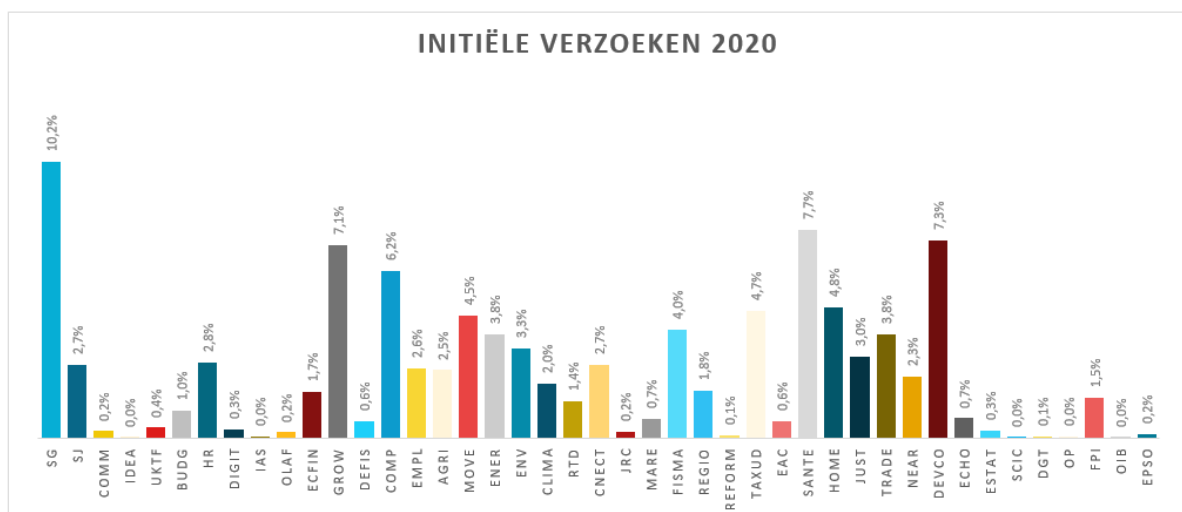
- *Initiële verzoeken*

In 2020 ontving het *secretariaat-generaal*²³ het hoogste aandeel initiële verzoeken (10,2 %).

Het werd daarbij op de voet gevolgd door het *directoraat-generaal Gezondheid en Voedselveiligheid*²⁴, dat 7,7 % van de initiële verzoeken voor zijn rekening nam. Dit cijfer geeft aan dat de belangstelling van de verzoekers in gezondheidsgerelateerde aangelegenheden hoog blijft, en dit was ook al zo vóór de COVID-19-pandemie²⁵.

Daarna volgden het *directoraat-generaal Internationale Samenwerking en Ontwikkeling*²⁶ (7,3 %), het *directoraat-generaal Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf*²⁷ (7,1 %), het *directoraat-generaal Concurrentie*²⁸ (6,2 %), het *directoraat-generaal Migratie en Binnenlandse Zaken*²⁹ (4,8 %), het *directoraat-generaal Belastingen en Douane-Unie*³⁰ (4,7 %), het *directoraat-generaal Mobiliteit en Vervoer*³¹ (4,5 %), en het *directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie*³² (4 %).

De overige departementen en diensten van de Europese Commissie ontvingen elk minder dan 4 % van alle initiële verzoeken.

²³ In de onderstaande grafieken “SG” genoemd.

²⁴ In de onderstaande grafieken “SANTE” genoemd.

²⁵ Zie de vorige jaarverslagen, te vinden op: https://ec.europa.eu/info/publications/reports-public-access-european-parliament-council-and-commission-documents_en

²⁶ In de onderstaande grafieken “DEVCO” genoemd.

²⁷ In de onderstaande grafieken “GROW” genoemd.

²⁸ In de onderstaande grafieken “COMP” genoemd.

²⁹ In de onderstaande grafieken “HOME” genoemd.

³⁰ In de onderstaande grafieken “TAXUD” genoemd.

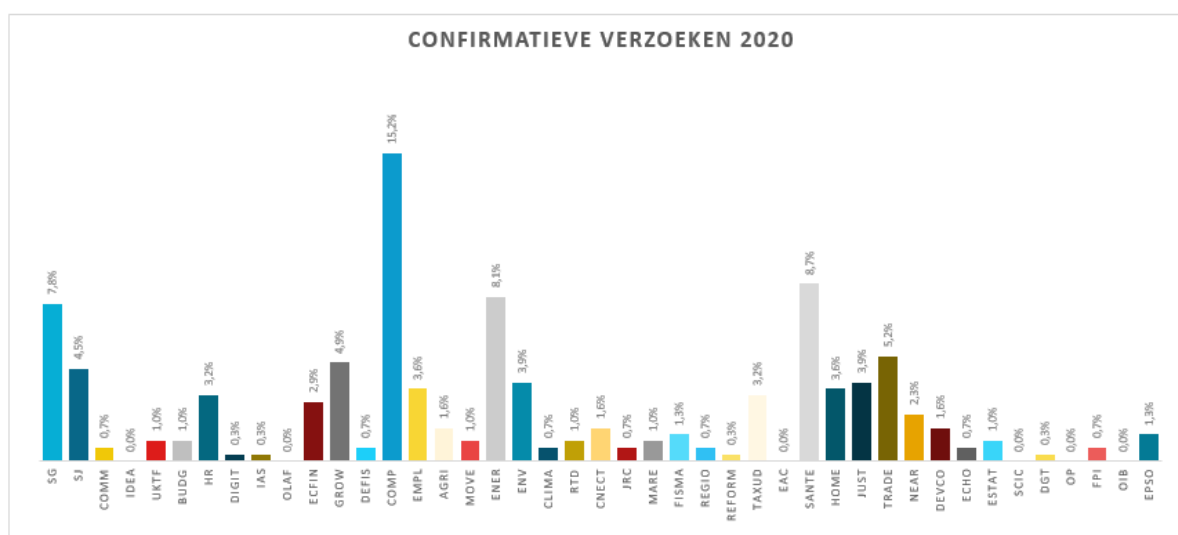
³¹ In de onderstaande grafieken “MOVE” genoemd.

³² In de onderstaande grafieken “FISMA” genoemd.

- *Confirmatieve verzoeken*

Het hoogste aandeel confirmatieve verzoeken dat in 2020 door het secretariaat-generaal werd ontvangen, was afkomstig van initiële antwoorden door het *directoraat-generaal Concurrentie* (15,2 %).

Daarna volgden het *directoraat-generaal Gezondheid en Voedselveiligheid* (8,7 %), het *directoraat-generaal Energie*³³ (8,1 %), het *secretariaat-generaal* (7,8 %), het *directoraat-generaal Handel* (5,2 %), het *directoraat-generaal Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf* (4,9 %) en de *Juridische Dienst*³⁴ (4,5 %). De initiële antwoorden van elk van de overige departementen en diensten van de Europese Commissie waren elk goed voor minder dan 4 % van de confirmatieve verzoeken om herziening.

3.3. Het sociale en beroepsprofiel van de verzoekers (bijlage – tabel 6)

Op het verzoekformulier op de Europa-website kunnen verzoekers hun sociale/beroepsprofiel vermelden door een keuze te maken uit een van de volgende negen categorieën: burgers, academici, advocaten, journalisten, niet-gouvernementele organisaties, bedrijven, leden van het Europees Parlement, subnationale overheden en nationale overheden van lidstaten³⁵.

Voor statistische doeleinden heeft het profiel “burgers” betrekking op de verzoekers die deze categorie in hun profiel hebben vermeld en is dit de standaardkeuze voor de verzoekers die geen sociale/beroepscategorie hebben geselecteerd.

- *Initiële verzoeken*

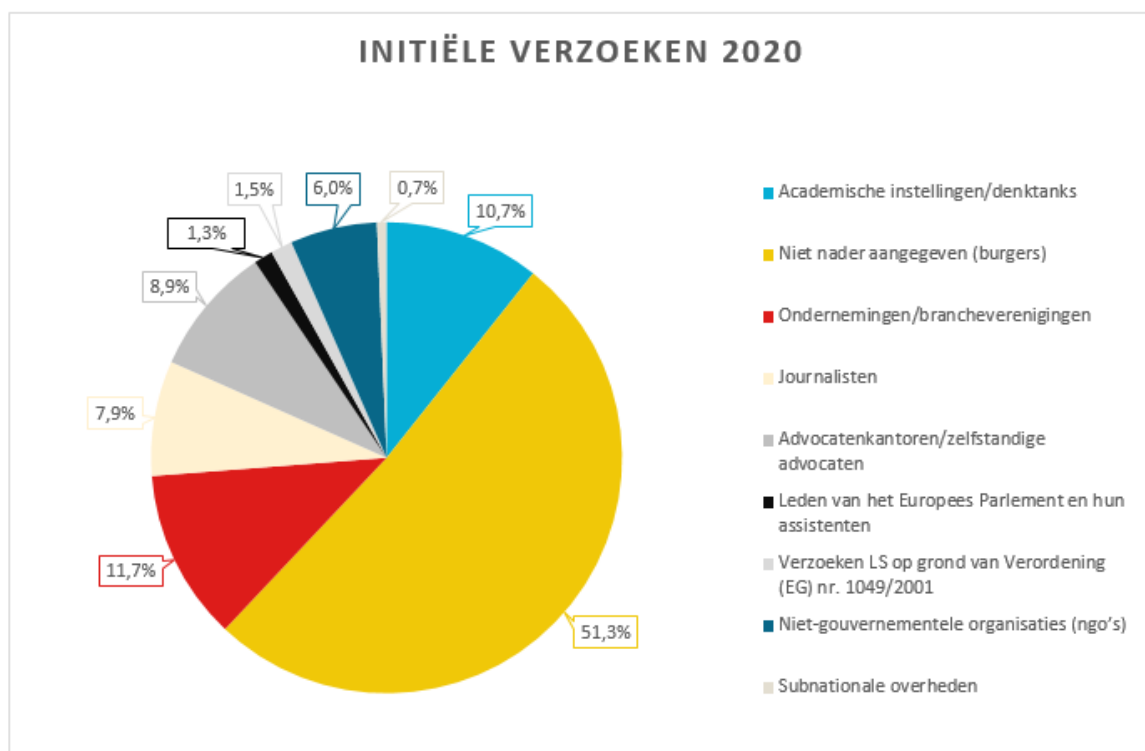
³³ In de bovenstaande en onderstaande grafieken “ENER” genoemd.

³⁴ In de bovenstaande en onderstaande grafieken “SJ” genoemd.

³⁵ De laatste categorie is in 2018 toegevoegd om rekening te houden met het feit dat de nationale overheden van de lidstaten verzoeken om toegang tot documenten kunnen indienen in het kader van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

Net als in eerdere jaren waren ook in 2020 de meeste initiële verzoeken afkomstig van *burgers*. Deze categorie was goed voor ongeveer 51,3 % van de ingediende verzoeken.

Op de tweede plaats, die in 2019 nog bezet werd door de *academische instellingen en denktanks*, stonden in 2020 opnieuw de *bedrijven* (net zoals in 2018), die 11,7 % van de initiële verzoeken voor hun rekening namen. De *academische instellingen en denktanks* volgden evenwel op de voet met ongeveer 10,7 % van alle initiële verzoeken. *Advocatenkantoren* en *journalisten* blijven (met respectievelijk 8,9 % en 7,9 %) net zoals de afgelopen jaren belangrijke verzoekers. *Niet-gouvernementele organisaties* (met bijna 6 %) zijn de enige overige categorie van verzoekers die meer dan 5 % van de initiële verzoeken indiende. Zij werden op enige afstand gevolgd door de overige categorieën, die elk goed waren voor minder dan 2 % van de initiële verzoeken.

▪ *Confirmatieve verzoeken*

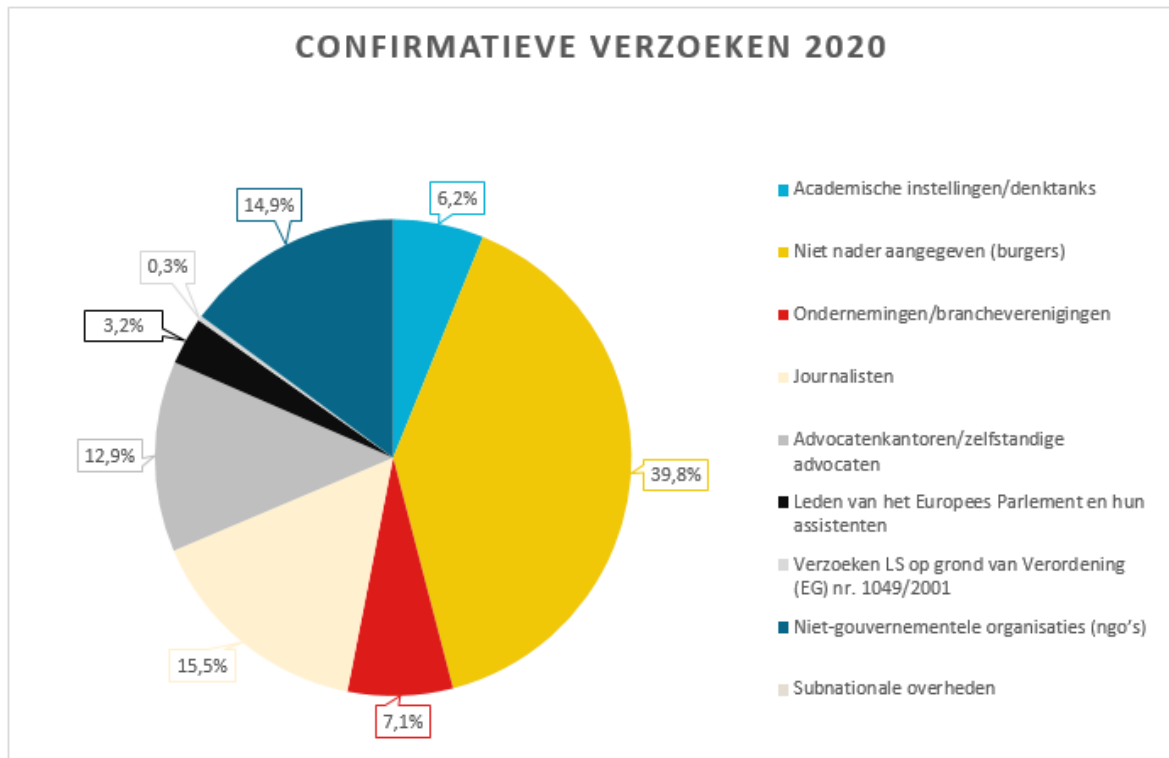
De meeste confirmatieve verzoeken in 2020 waren afkomstig van burgers, die goed waren voor bijna 39,8 % van die verzoeken (tegenover 51,5 % in 2019 en 36,2 % in 2018).

Journalisten bekleedden de tweede plaats: zij dienden een groot aantal confirmatieve verzoeken in, maar liefst 15,5 %.

Op de derde plaats stonden niet-gouvernementele organisaties, die 14,9 % van de confirmatieve verzoeken indienden, op de voet gevolgd door advocatenkantoren, die goed waren voor ongeveer 12,9 % van de confirmatieve verzoeken.

Zij werden op enige afstand gevolgd door bedrijven (7,1 %), academische instellingen en denktanks (6,2 %), en de overige categorieën dienden elk minder dan 4 % van de confirmatieve verzoeken in.

3.4. De geografische oorsprong van de verzoekers (bijlage – tabel 7)

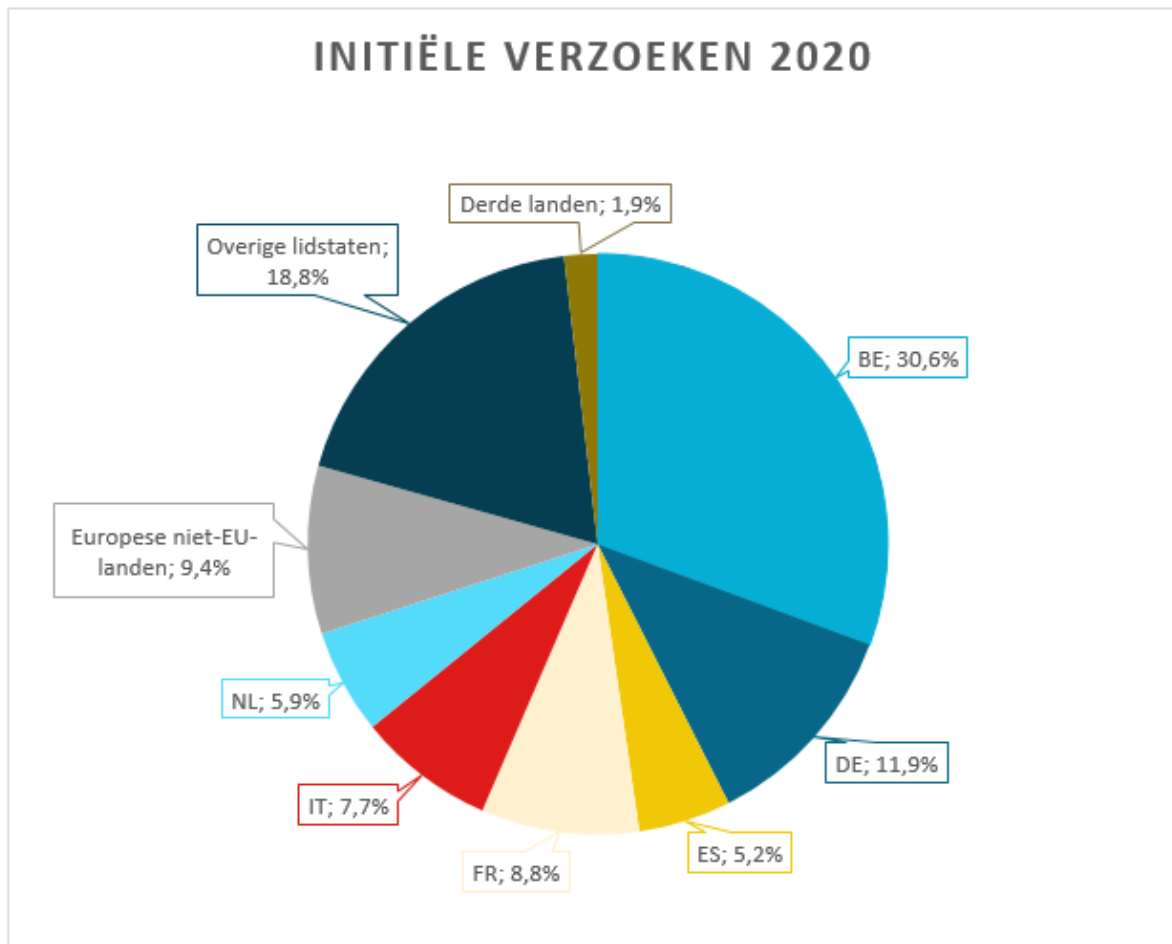
- *Initiële verzoeken*

Wanneer we kijken naar de geografische spreiding van de initiële verzoeken in 2020, blijkt dat verzoeken uit België (30,6 %), Duitsland (11,9 %) en Frankrijk (8,8 %) samen meer dan de helft van het totale aantal door de Commissie ontvangen verzoeken uitmaken. Op de vierde plek stond Italië met bijna 7,7 % van de initiële verzoeken, gevolgd door Nederland (5,9 %) en Spanje (5,2 %). De uit de overige lidstaten afkomstige verzoeken vertegenwoordigden minder dan 2 % van de initiële verzoeken per lidstaat.

Opvallend is de scherpe daling van het aantal verzoeken uit het Verenigd Koninkrijk. In 2020 was namelijk minder dan 0,5 % van de initiële verzoeken afkomstig uit het Verenigd Koninkrijk, ten opzichte van 7,8 % in 2019, 9,2 % in 2018 en 15,2 % in 2017. Het feit dat het Verenigd Koninkrijk op 31 januari 2020 de Europese Unie heeft verlaten, na de ratificatie van het terugtrekkingsakkoord door de EU en het Verenigd Koninkrijk, had een duidelijke uitwerking op deze gegevens.

In 2020 bleven ook verzoekers met een verblijfplaats of statutaire zetel in derde landen het recht van toegang tot documenten uitoefenen. Hun initiële verzoeken bevestigden de lichte,

maar gestage toename die de vorige jaren werd vastgesteld en waren goed voor ongeveer 11,2 %, ten opzichte van 6,6 % in 2019, 5,3 % in 2018 en bijna 5 % in 2017.

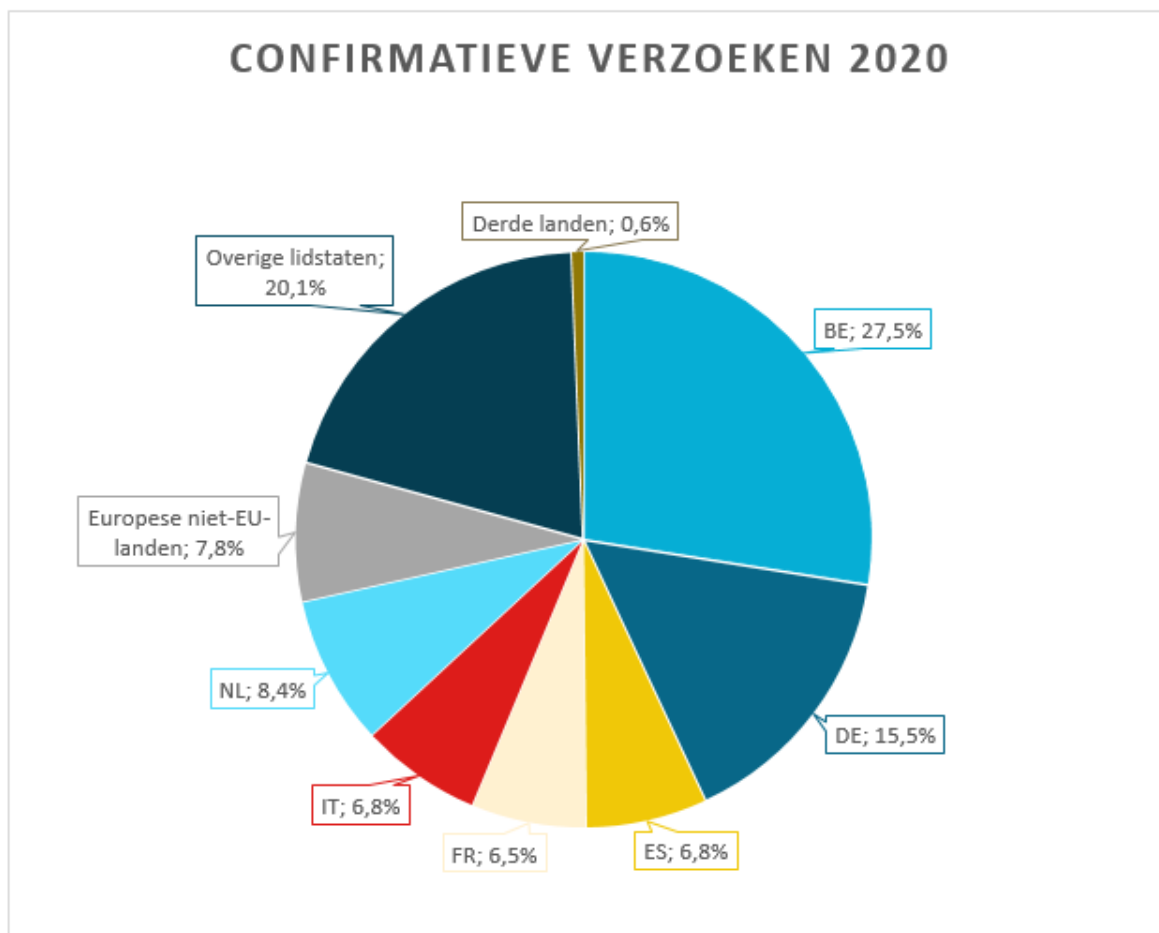

- *Confirmatieve verzoeken*

Wat betreft de geografische uitsplitsing van de confirmatieve verzoeken, was veruit het grootste aandeel net als in eerdere jaren afkomstig van verzoekers met een verblijfplaats of statutaire zetel in België, namelijk 27,5 % van alle verzoekers, ofschoon de al sinds 2019 waargenomen netto daling opnieuw werd bevestigd.

De op één na grootste categorie van verzoekers kwam evenals in 2019 uit Duitsland (15,5 %), gevolgd door Nederland (8,4 %), Spanje en Italië (elk 6,8 %), en Frankrijk (6,5 %). Voor de overige lidstaten was dit cijfer niet meer dan 4 %.

Ten slotte was er een netto stijging van het aantal confirmatieve verzoeken afkomstig van verzoekers met een verblijfplaats of statutaire zetel in derde landen; deze categorie diende niet minder dan 8,3 % van alle verzoeken in (in vergelijking met 1,5 % in 2019, 2,2 % in 2018 en 3,6 % in 2017).

4. TOEPASSING VAN UITZONDERINGEN OP HET RECHT VAN TOEGANG

Er gelden verschillende uitzonderingen op het recht van toegang als bedoeld in Verordening (EG) nr. 1049/2001, die in artikel 4 van de verordening worden opgesomd. Volledige of gedeeltelijke weigeringen moeten met minstens een van deze uitzonderingen worden gerechtvaardigd.

4.1. Soorten verleende toegang (bijlage — tabellen 8 en 9)

- *Initiële fase*

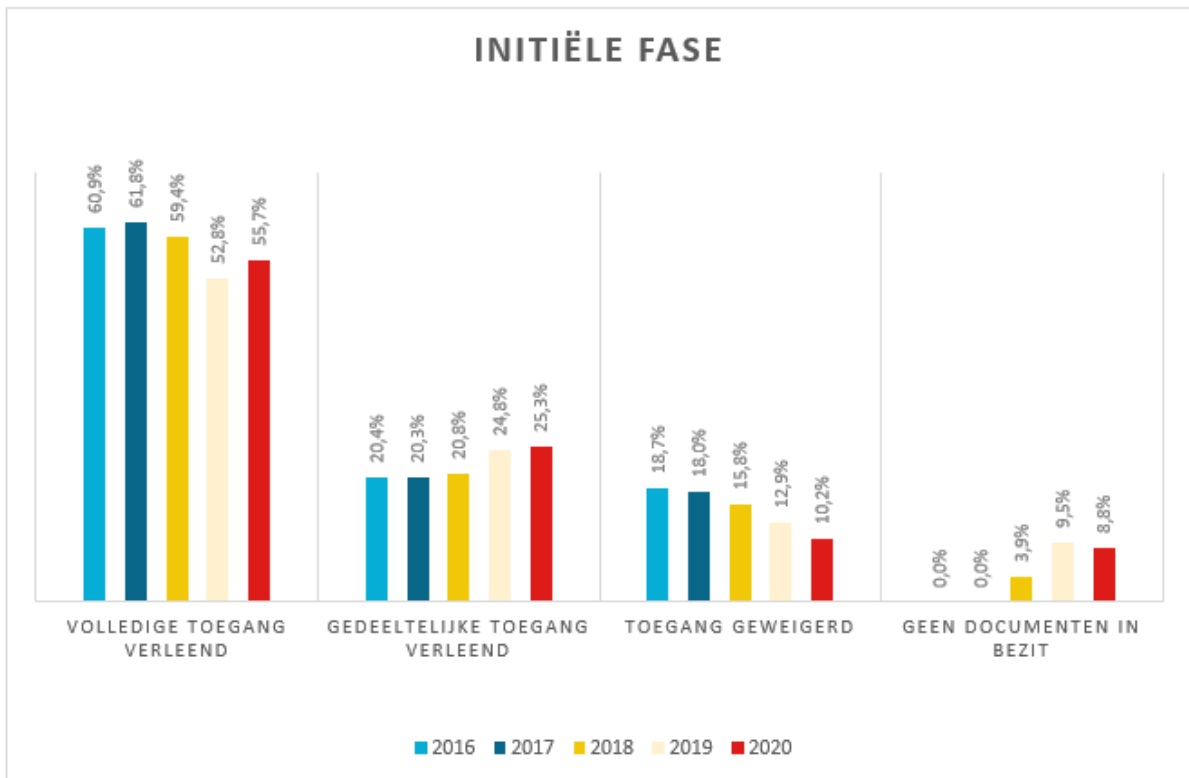
In 2020 werd in de initiële fase in meer dan 81 % van de gevallen volledige of gedeeltelijke toegang tot documenten verleend (een stijging ten opzichte van de 77,6 % in 2019).

Het percentage volledig positieve antwoorden steeg aanzienlijk, van 52,8 % in 2019 naar 55,7 % in 2020.

Bovendien steeg het percentage gedeeltelijk positieve antwoorden opnieuw licht en volgde daarmee de gestage opwaartse trend die in 2017 werd ingezet (van 20,3 % in 2017 naar 20,8 % in 2018, 24,8 % in 2019 en 25,3 % in 2020).

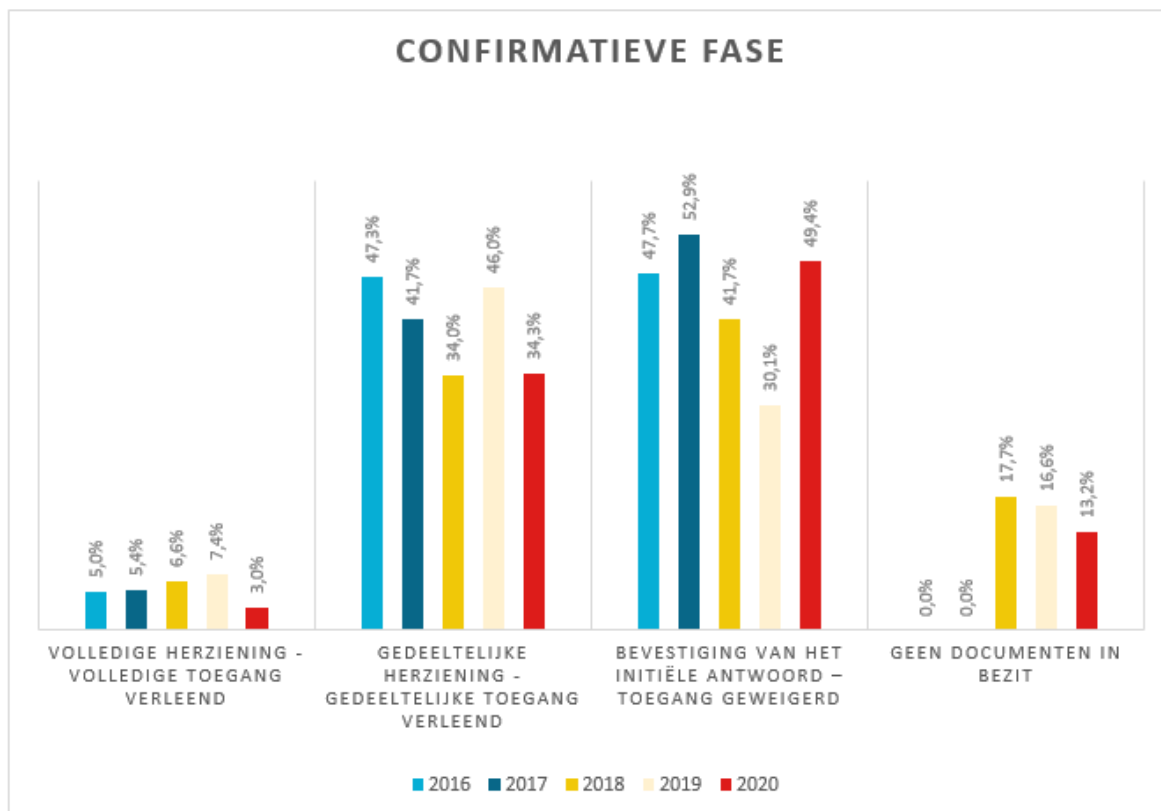
Daarnaast werd ook de sinds 2016 waargenomen gestage daling van het percentage volledige toegangswegeningen voortgezet, ongeveer 10,2 % van alle verzoeken (tegen 12,9 % in 2019, 15,8 % in 2018; en respectievelijk 18 % en 18,7 % in 2017 en 2016).

Bovendien werd in 2020 een lichte daling opgetekend van het aantal gevallen waarin de gevraagde documenten niet bestonden of niet in het bezit van de instelling waren (8,8 % van de initiële verzoeken, ten opzichte van 9,5 % van de initiële verzoeken in 2019).

- *Confirmatieve fase*

In 2020 werd 49,4 % van de bij confirmatieve verzoeken betwiste initiële antwoorden in de confirmatieve fase bevestigd (tegen 30,1 % in 2019, 41,7 % in 2018 en 52,9 % in 2017). 37,4 % van de initiële antwoorden werd volledig of gedeeltelijk teruggedraaid (tegen 53,4 % in 2019).

4.2. Aangevoerde uitzonderingen op het recht van toegang³⁶ (bijlage – tabel 10)

4.2.1. Initiële fase

Net als in eerdere jaren bleef de bescherming van de *persoonlijke levenssfeer en de integriteit van het individu*³⁷ in 2020 de vaakst aangevoerde grond waarop de Commissie de toegang (volledig of gedeeltelijk) weigerde tijdens de initiële fase. Deze grond werd in 44,1 % van de weigeringen ingeroepen, tegen 41,1 % in 2019 en 34,5 % in 2018.

Net als in eerdere jaren kwamen veel van deze weigeringen voort uit de noodzaak om de namen van niet-hooggeplaatste personeelsleden of vertegenwoordigers van derden in de documenten te bewerken, overeenkomstig de geldende gegevensbeschermingswetgeving.

De op een na vaakst ingeroepen uitzondering betrof de bescherming van *commerciële belangen*³⁸. Deze uitzondering werd in meer dan 14,2 % van de (volledige of gedeeltelijke) weigeringen ingeroepen³⁹.

De uitzondering ter bescherming van het *doel van inspecties, onderzoeken en audits*⁴⁰ was de op twee na vaakst ingeroepen uitzondering, die goed was voor 11,6 % van de weigeringen⁴¹.

³⁶ Op grond van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

³⁷ Deze uitzondering is neergelegd in artikel 4, lid 1, punt b), van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

³⁸ Deze uitzondering is neergelegd in artikel 4, lid 2, eerste streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

³⁹ Ten opzichte van 15 % in 2019 en 15,4 % in 2018.

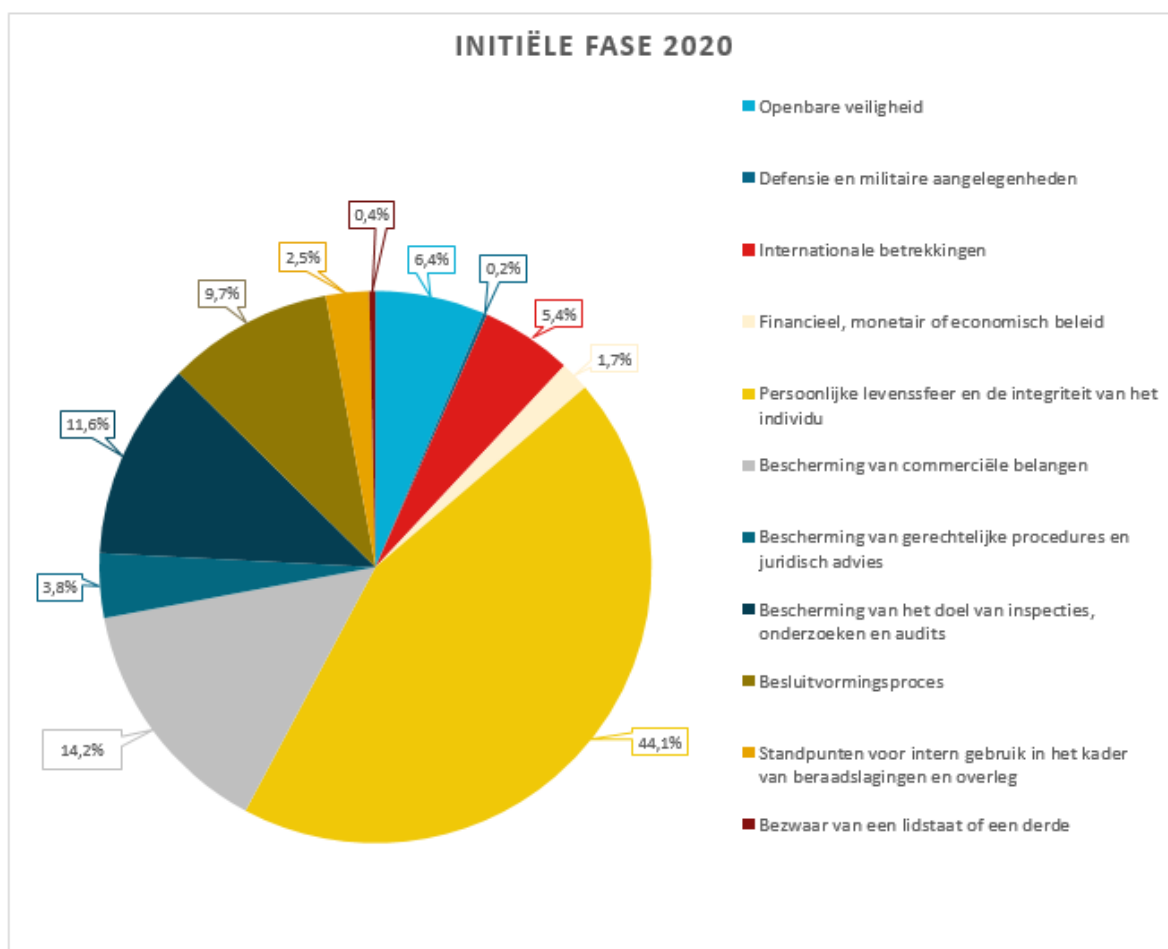
⁴⁰ Deze uitzondering is neergelegd in artikel 4, lid 2, derde streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

⁴¹ Ten opzichte van 13,4 % in 2019 en 12,7 % in 2018.

De uitzondering ter bescherming van het *lopende besluitvormingsproces*⁴² bekleedde de vierde plaats en werd in 9,7 % van de gevallen ingeroepen⁴³.

Het relatieve gebruik van de uitzondering ter bescherming van de *openbare veiligheid*⁴⁴ daalde licht (van 9,2 % in 2019 naar 6,4 % in 2020).

Afgezien van de uitzondering ter bescherming van de *internationale betrekkingen*⁴⁵, die in 5,4 % van de gevallen werd ingeroepen⁴⁶, werden de resterende uitzonderingen op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001 elk in minder dan 4 % van de gevallen ingeroepen bij een beslissing tot volledige of gedeeltelijke weigering van de toegang tot documenten in de initiële fase.

4.2.2. Confirmatieve fase

De bescherming van het *doel van inspecties, onderzoeken en audits* werd ook in 2020, net als in de voorgaande jaren, het vaakst ingeroepen als belangrijkste grond om de (volledige of

⁴² Deze uitzondering is neergelegd in artikel 4, lid 3, eerste alinea, van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

⁴³ Ten opzichte van 10,2 % in 2019 en 15,1 % in 2018.

⁴⁴ Deze uitzondering is neergelegd in artikel 4, lid 1, eerste streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

⁴⁵ Deze uitzondering is neergelegd in artikel 4, lid 1, derde streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

⁴⁶ Ten opzichte van 5,3 % in 2019.

gedeeltelijke) weigering van toegang te bevestigen, namelijk in 33 % van de gevallen (tegen 24,3 % in 2019 en bijna 30,6 % in 2018).

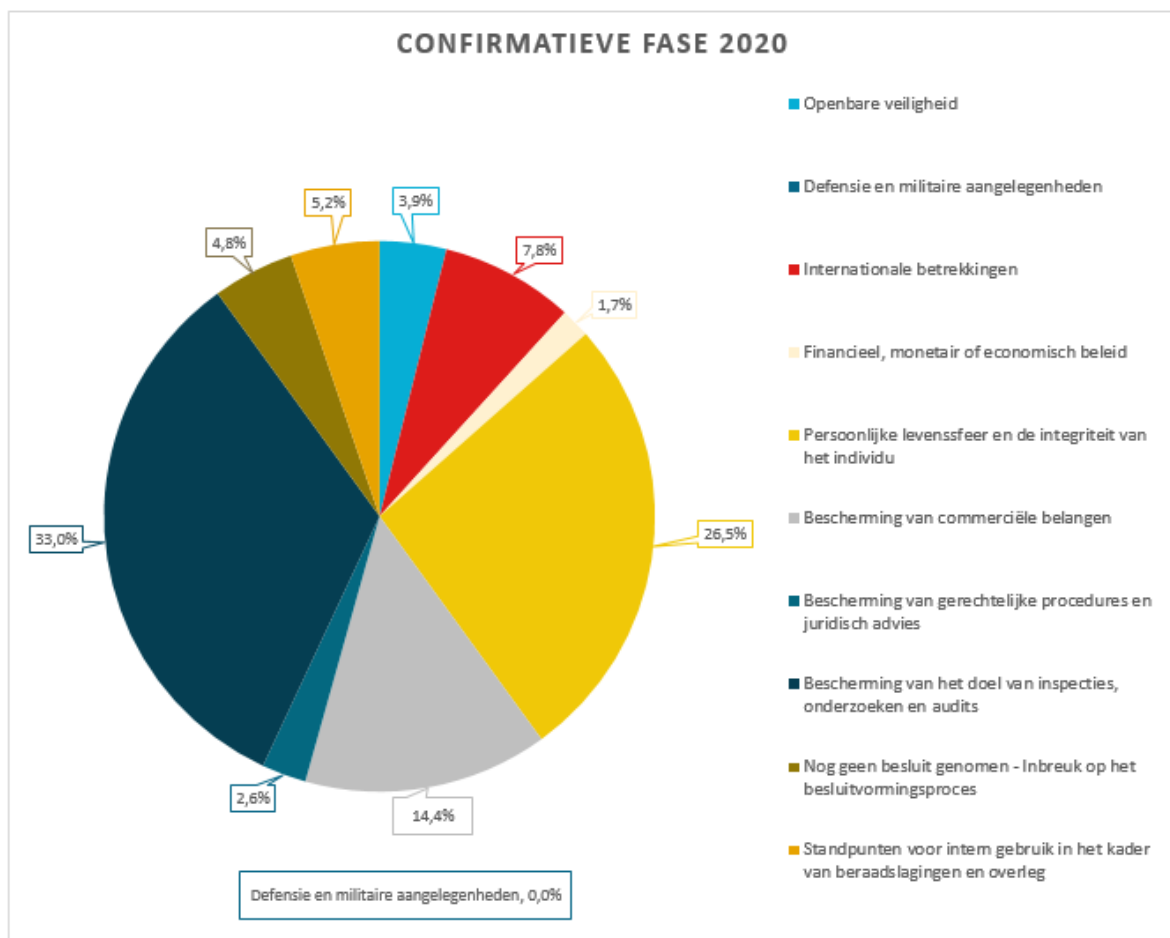
Op de tweede plaats kwam de uitzondering ter bescherming van de *persoonlijke levenssfeer en de integriteit* van het individu (26,5 % tegenover 22,2 % in 2019 en 25 % in 2018).

De uitzondering ter bescherming van het algemene belang met betrekking tot *commerciële belangen* bekleedde in 2020 met 14,4 % de derde plaats, waarbij de van 2016 tot en met 2019 waargenomen gestage daling van het gebruik ervan werd doorbroken.

Op de vierde plaats kwam de uitzondering ter bescherming van *internationale betrekkingen*, die in 7,8 % van de weigeringen werd ingeroepen, tegen 18,4 % in 2019.

De uitzondering ter bescherming van het *afgesloten besluitvormingsproces* van de Commissie stond op de vijfde plek en werd in 5,2 % van de gevallen ingeroepen, en dit was een lichte stijging vergeleken met 2019 waar deze uitzondering slechts in 4,2 % van de weigeringen werd ingeroepen.

De overige uitzonderingen werden elk in minder dan 5 % van de weigeringen ingeroepen in de confirmatieve fase.

5. BIJ DE EUROPESE OMBUDSMAN INGEDIENDE KLACHTEN

In 2020 opende de Ombudsman 28 nieuwe onderzoeken waarin toegang tot documenten het hoofdvoorwerp of een onderdeel van de klacht was, ten opzichte van 32 van dergelijke nieuwe onderzoeken in 2019 en 29 in 2018, en sloot de Ombudsman 23 klachten af, vergeleken met 42 in 2019⁴⁷.

Ondanks het feit dat de aanbevelingen van de Europese Ombudsman niet juridisch bindend zijn, beschouwt de Commissie ze als gezaghebbende aanbevelingen, met name met betrekking tot de toepassing van de bepalingen betreffende de toegang tot documenten. Overeenkomstig de in Verordening (EG) nr. 1049/2001 vastgelegde regels en de jurisprudentie van het Hof van Justitie onderneemt de Commissie stappen om haar praktijken af te stemmen op de aanbevelingen van de Europese Ombudsman en is zij ingenomen met de positieve samenwerking met laatstgenoemde.

Tegen deze achtergrond heeft de Europese Ombudsman in 2020 in slechts twee van de 23 afgesloten dossiers wanbeheer vastgesteld⁴⁸. De overige 21 dossiers werden alle afgesloten zonder enige opmerkingen of suggesties voor verbeteringen van de Europese Ombudsman⁴⁹.

6. NIEUWE JURISPRUDENTIE OVER TOEGANG TOT DOCUMENTEN

In 2020 hebben de rechtbanken van de EU de al uitgebreide jurisprudentie over toegang tot documenten van EU-instellingen verder ontwikkeld in het kader van verschillende gerechtelijke procedures. De nieuwe jurisprudentie heeft de werkwijze van de Europese Commissie in het kader van Verordening (EG) nr. 1049/2001 grotendeels bevestigd en zal als verdere leidraad dienen.

6.1. Het Hof van Justitie

Het Hof heeft in 2020 slechts twee arresten in hoger beroep gewezen over het recht van toegang van het publiek tot documenten op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001 waarbij de Commissie partij was, tegenover vijf in 2019⁵⁰.

In beide arresten heeft het Hof van Justitie het beroep verworpen. In een van deze zaken (te weten de zaak C-612/18 P) werd het arrest van het Gerecht waarbij het beroep tot nietigverklaring tegen het besluit van de Commissie werd verworpen, bevestigd.

---

⁴⁷ De statistieken hebben betrekking op de dossiers die de Ombudsman in behandeling had voor alle diensten van de Commissie, met uitzondering van OLAF.

⁴⁸ In zaak 1050/2018 concludeerde de Europese Ombudsman dat er sprake was van wanbeheer omdat de Commissie verzuimd had een ambtenaar te verzoeken om e-mails uit de eigen professionele inbox aan te merken en op te halen om na te gaan of deze openbaar gemaakt kunnen worden. Een ander geval van wanbeheer werd vastgesteld in zaak 1794/2019 waarin de Commissie weigerde de klager een kopie te verstrekken van de verzochte documenten zonder de naam van het voormalige hoofd van de eenheid te bewerken.

⁴⁹ In zeven van deze zaken werd de kwestie geregeld.

⁵⁰ Te weten: arresten van 19 maart 2020, [ClientEarth/Europese Commissie, C-612/18P, EU:C:2020:223](#); en van 30 april 2020, [Izba Gospodarcza Producentów i Operatorów Urządzeń Rozrywkowych/Europese Commissie, C-560/18P, EU:C:2020:330](#)

Bovendien bood het Hof in beide zaken opheldering over verschillende procedurele en materiële aspecten van de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

6.1.1. Opheldering over bepaalde materiële bepalingen

Van de twee door het Hof in 2020 gewezen arresten met betrekking tot de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1049/2001, bood een van deze zaken, te weten de zaak ClientEarth/Europese Commissie⁵¹, het Hof de mogelijkheid om de reikwijdte op te helderen van de uitzondering voor *de bescherming van internationale betrekkingen* op grond van artikel 4, lid 1, punt a), derde streepje, van de verordening.

Het Hof van Justitie verklaarde dat de toegang tot bepaalde delen van documenten in verband met de compatibiliteit tussen EU-wetgeving en het mechanisme voor de beslechting van geschillen tussen investeerders en staten en het stelsel van investeringsgerechten in de handelsovereenkomsten van de Europese Unie door de Commissie kon worden geweigerd op basis van artikel 4, lid 1, punt a), derde streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001, omdat hierover nog steeds werd onderhandeld in het kader van de betrokken overeenkomst (Transatlantic Trade Investment Partnership).

In het tweede arrest, te weten de zaak Izba/Europese Commissie, verduidelijkte het Hof dat bij de beoordeling van het voortbestaan van het procesbelang van verzoekers rekening moest worden gehouden met het feit dat de bestreden beschikking vastgesteld was op basis van de toepassing van een algemeen vermoeden van vertrouwelijkheid voor documenten betreffende een niet-nalevingsprocedure, dat door het Hof reeds is bevestigd⁵².

6.1.2. Opheldering over bepaalde procedurele bepalingen

Het Hof bevestigde dat een verzoeker, wiens verzoek om toegang tot documenten initieel geweigerd werd, een hogere voorziening kan instellen tegen de instelling die betrokken is bij het verzoek in kwestie, zelfs indien het verzoek ingewilligd is nadat er beroep is aangetekend bij de EU-rechtbanken, uitsluitend indien de verzoeker kan aantonen dat de vermeende onrechtmatigheid zich in de toekomst zou kunnen herhalen, ongeacht de bijzondere omstandigheden van de zaak⁵³.

6.2. Het Gerecht

In 2020 wees het Gerecht tien arresten⁵⁴ waarbij de Commissie betrokken was met betrekking tot het recht van toegang tot documenten uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1049/2001⁵⁵.

---

⁵¹ Arrest van 19 maart 2020, ClientEarth/Europese Commissie, C-612/18P, reeds aangehaald.

⁵² Arrest in zaak Izba /Europese Commissie, C-560/18P, reeds aangehaald. Punt 49.

⁵³ *Ibidem*. Punt 50.

⁵⁴ Ten opzichte van negen in 2019.

⁵⁵ Beschikkingen van 14 december 2020, [ClientEarth AISBL/Europese Commissie, T-255/20, EU:T:2020:642](#), van 27 november 2020, [PL/Europese Commissie, T-728/19, EU:T:2020:575](#); en arresten van 23 september 2020, [Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, EU:T:2020:446](#); van 25 november 2020, [Marco Bronckers/Europese Commissie, T-166/19, EU:T:2020:557](#); van 28 mei 2020, [Liam Campbell/Europese Commissie, T-701/18, EU:T:2020:224](#); van 26 maart 2020, [Laurence Bonnafous/Europese Commissie, T-646/18, EU:T:2020:120](#); van 6 februari 2020, [Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Europese Commissie,](#)

In zes van deze tien arresten werden de beroepen tot nietigverklaring van de besluiten van de Commissie verworpen⁵⁶.

In een andere zaak verklaarde het dat er geen uitspraak hoefde te worden gedaan over het beroep tegen een negatief impliciet besluit dat zonder voorwerp was geraakt door de vaststelling van een uitdrukkelijk positief confirmatief besluit⁵⁷.

In drie van deze arresten heeft het Gerecht het besluit van de Commissie nietig verklaard⁵⁸.

In het kader van deze jurisprudentie uit 2020 heeft het Gerecht de gelegenheid gekregen opheldering te bieden in kwesties gaande van materiële tot meer procedurele aspecten van de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

6.2.1. Opheldering over bepaalde materiële bepalingen

In 2020 hadden de materiële verduidelijkingen van het Gerecht hoofdzakelijk betrekking op de toepassing van de onderstaande uitzonderingen.

- *Uitzondering betreffende de bescherming van internationale betrekkingen*

Wat betreft het begrip “internationale betrekkingen” in de uitzondering die is neergelegd in artikel 4, lid 1, punt a), derde streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001, verklaarde het Gerecht dat dit niet uitsluitend de onderhandelingsfase maar ook de uitvoeringsfase van internationale overeenkomsten⁵⁹ omvat en dat voor documenten uit een derde land waarvan de openbaarmaking zou leiden tot ondermijning van de bescherming van het belang, wat internationale betrekkingen betreft, het bezwaar van een derde land tegen de openbaarmaking een van de omstandigheden is waarmee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van het risico voor het beschermde belang⁶⁰.

- *Uitzondering betreffende de bescherming van commerciële belangen*

Het Gerecht merkte op dat voor de toepassing van de uitzondering ter bescherming van commerciële belangen op grond van artikel 4, lid 2, eerste streepje, van Verordening (EG)

[T-485/18, EU:T:2020:35](#); van 26 maart 2020, [ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-734/17, EU:T:2020:123](#); 28 mei 2020, [ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-649/17, EU:T:2020:235](#), en van 30 januari 2020, [CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Europese Commissie, T-168/17, EU:T:2020:20](#)

⁵⁶ Te weten, beschikking PL/Europese Commissie, T-728/19, reeds aangehaald; en arresten Marco Bronckers/Europese Commissie, T-166/19, reeds aangehaald; Laurence Bonnafous/Europese Commissie, T-646/18, reeds aangehaald; ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-734/17, reeds aangehaald; ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-649/17, reeds aangehaald; en CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Europese Commissie, T-168/17, reeds aangehaald.

⁵⁷ Te weten, beschikking in zaak ClientEarth AISBL/Europese Commissie, T-255/20, reeds aangehaald.

⁵⁸ Te weten, de arresten in de zaken Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19 reeds aangehaald; Liam Campbell/Europese Commissie, T-701/18, reeds aangehaald; en Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Europese Commissie, T-485/18, reeds aangehaald.

⁵⁹ Arrest in zaak Marco Bronckers/Europese Commissie, T-166/19, reeds aangehaald. Punt 70.

⁶⁰ *Ibidem*. Punt 59.

nr. 1049/2001, de regel volgens welke commercieel gevoelige documenten die minstens vijf jaar oud zijn, als historisch moeten worden beschouwd, een bruikbare aanwijzing vormt⁶¹.

De betrokken instelling moet evenwel aantonen dat die informatie altijd een van de essentiële elementen van de commerciële positie van de betrokken onderneming bevat, in voorkomend geval na raadpleging van laatstgenoemde overeenkomstig artikel 4, lid 4, van die verordening⁶². De bewijslast rust in dit verband op de instelling⁶³.

- *Uitzondering betreffende de bescherming van gerechtelijke procedures*

Het Gerecht benadrukte dat de uitzondering die is vastgelegd in artikel 4, lid 2, tweede streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001, de openbaarmaking uitsluit van: de inhoud van documenten die uitsluitend voor een specifieke gerechtelijke procedure zijn opgesteld. Deze documenten omvatten de in de loop van een gerechtelijke procedure neergelegde memories of stukken, de interne documenten betreffende het onderzoek in een hangende zaak, en de correspondentie die over de zaak wordt gevoerd tussen het betrokken directoraat-generaal en de Juridische Dienst of een advocatenkantoor⁶⁴. Dit heeft ook betrekking op documenten waarvan de openbaarmaking afbreuk kan doen aan het beginsel van processuele gelijkheid in een specifiek geding, vanwege het relevante verband ervan op het tijdstip waarop het besluit om de toegang tot die documenten te weigeren, wordt vastgesteld, met ofwel een bij de Unierechter aanhangige procedure, of een bij een nationale rechterlijke instantie aanhangige procedure, waarbij het aannemelijk is dat er een prejudiciële verwijzing zal plaatsvinden⁶⁵.

- *Uitzondering met betrekking tot de bescherming van het doel van inspecties, onderzoeken en audits*

Het Gerecht verklaarde dat een gestructureerde en geformaliseerde procedure van de Commissie die het verzamelen en analyseren van informatie tot doel heeft, om haar in staat te stellen een standpunt in te nemen in het kader van haar Verdragstaken, moet worden beschouwd als een “onderzoek”. Dit begrip kan ook betrekking hebben op activiteiten van de Commissie die bedoeld zijn om feiten vast te stellen aan de hand waarvan een bepaalde situatie kan worden beoordeeld⁶⁶.

Bovendien is het voor de kwalificatie van een procedure als “onderzoek” niet noodzakelijk dat het door de Commissie in de uitoefening van haar functies ingenomen standpunt de vorm aanneemt van een besluit in de zin van artikel 288, vierde alinea, VWEU, en kan dit standpunt onder meer de vorm aannemen van een verslag of een aanbeveling⁶⁷.

---

⁶¹ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punt 82.

⁶² Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. *Ibidem*.

⁶³ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. *Ibidem*.

⁶⁴ Arrest in zaak Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Europese Commissie, T-485/18, reeds aangehaald. Punt 41.

⁶⁵ Arrest in zaak Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Europese Commissie, T-485/18, reeds aangehaald. Punt 42.

⁶⁶ Arrest in zaak ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-649/17, EU:T:2020:235, reeds aangehaald. Punt 66.

⁶⁷ Arrest in zaak ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-649/17, EU:T:2020:235, reeds aangehaald. Punt 67.

Voorts is het begrip “onderzoek” in de zin van artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1049/2001 niet beperkt tot onderzoeksactiviteiten die verricht zijn door een EU-instelling en omvat het ook de onderzoeksactiviteiten die verricht zijn door een overheidsinstantie van een lidstaat voor de bescherming van diens specifieke belangen⁶⁸.

- *Term “hoger openbaar belang”*

Het Gerecht benadrukte tevens de grenzen van de term “hoger openbaar belang” in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

Volgens de vaste rechtspraak zijn particuliere belangen, met inbegrip van de uitoefening van het recht op verdediging van de verzoeker in een proces, niet relevant voor het vaststellen van het bestaan van een hoger openbaar belang in de zin van Verordening (EG) nr. 1049/2001⁶⁹.

In beginsel zijn ook algemene overwegingen met betrekking tot het belang van de verzoeker om schadevergoeding te krijgen voor de geleden schade ten gevolge van een schending van de medegingsregels onvoldoende om een hoger openbaar belang vast te stellen⁷⁰. Eenieder die schadevergoeding wil verkrijgen van de schade die hij door een schending van de mededingingsregels heeft geleden, dient evenwel aan te tonen dat hij een of ander document van het dossier van de Commissie nodig heeft, zodat deze instelling per geval de belangen die openbaarmaking van die documenten rechtvaardigen, kan afwegen tegen de belangen van de bescherming ervan, daarbij rekening houdend met alle relevante elementen van de zaak⁷¹.

- *Algemeen vermoeden van vertrouwelijkheid*

Volgens de vaste rechtspraak mogen EU-instellingen hun besluiten tot niet-openbaarmaking van gevraagde documenten baseren op algemene aannamen die gelden voor bepaalde categorieën documenten⁷².

Het Gerecht verklaarde dat de Commissie, om het vermoeden dat voortvloeit uit het feit dat de gevraagde documenten deel uitmaken van een EU-pilot-procedure, te kunnen toepassen, in het bestreden besluit moest aanduiden op welke documenten het verzoek om toegang betrekking had, om deze vervolgens in categorieën of in bepaalde administratieve dossiers in te delen⁷³.

---

⁶⁸ Arrest in zaak ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-649/17, EU:T:2020:235, reeds aangehaald. Punt 70.

⁶⁹ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punten 84 tot en met 87.

⁷⁰ Arrest in zaak CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Europese Commissie, T-168/17, reeds aangehaald. Punt 55.

⁷¹ *Ibidem*.

⁷² Zie onder meer de arresten van 27 februari 2014, Commissie/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, punt 65 en de aangehaalde rechtspraak, van 22 januari 2020, MSD Animal Health Innovation and Intervet international/EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, punt 55 en de aangehaalde rechtspraak, en van 5 december 2018, Campbell/Commissie, T-312/17, EU:T:2018:876, punt 28 en de aangehaalde rechtspraak.

⁷³ Arrest in zaak Liam Campbell/Europese Commissie, T-701/18, reeds aangehaald. Punt 63.

Volgens het Gerecht zou het vermoeden van vertrouwelijkheid zonder een dergelijke aanduiding onweerlegbaar zijn⁷⁴ en zou het Gerecht zijn rechterlijke toetsingsbevoegdheid niet kunnen uitoefenen om na te gaan of de Commissie terecht heeft aangenomen dat de gevraagde documenten onder een EU-pilot-procedure vielen⁷⁵.

Om de relevante documenten aan te duiden die binnen de reikwijdte van een algemeen vermoeden van vertrouwelijkheid vallen, kan de instelling zich echter beperken tot bijvoorbeeld de volgende aanduidingen: “welk soort of welke categorie documenten haar diensten hebben aangeduid, [...] om hoeveel documenten het gaat en van welke datum”⁷⁶; of, “hun aard en de instelling of instantie waarvan zij afkomstig zijn, zonder daarbij hun inhoud vrij te geven”⁷⁷.

6.2.2. Opheldering over bepaalde procedurele bepalingen

De belangrijkste procedurele kwestie die het Gerecht in 2020 behandelde, betrof de eenzijdige beperking van een omvangrijk verzoek en het verplichte karakter van de termijnen van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

▪ *Eenzijdige beperking van een omvangrijk verzoek*

Volgens de vaste rechtspraak mogen de instellingen, onder specifieke omstandigheden, eenzijdig de reikwijdte van een omvangrijk verzoek beperken⁷⁸.

Het Gerecht merkte in dit verband op dat de aard en de inhoud van de documenten, en niet alleen het aantal bladzijden, relevant zijn⁷⁹. Een gewone verwijzing naar het aantal bladzijden is als dusdanig onvoldoende om de werklast van een concreet en individueel onderzoek van de gevraagde documenten te beoordelen.⁸⁰

Voorts moet een instelling werkelijk alle denkbare alternatieven hebben bestudeerd en in haar besluit omstandig hebben uitgelegd waarom ook die alternatieven een onredelijke werklast meebrengen⁸¹.

In dit verband rust de bewijslast op de instelling die zich beroept op de onredelijke werklast die de behandeling van het verzoek meebrengt⁸².

Een door de instelling uitgevoerde willekeurige selectie kan geen passende basis vormen om vast te stellen welke documenten in aanmerking komen voor de eenzijdige beperking van de reikwijdte van een onevenredig omvangrijk verzoek, en zeker niet indien de verzoeker geen enkele aanduiding heeft gegeven over een categorie documenten die bijzonder relevant voor

---

⁷⁴ Arrest in zaak Liam Campbell/Europese Commissie, T-701/18, reeds aangehaald. Punt 46.

⁷⁵ Arrest in zaak Liam Campbell/Europese Commissie, T-701/18, reeds aangehaald. Punt 66.

⁷⁶ Arrest in zaak Liam Campbell/Europese Commissie, T-701/18, reeds aangehaald. Punt 48.

⁷⁷ Arrest in zaak Liam Campbell/Europese Commissie, T-701/18, reeds aangehaald. Punt 52.

⁷⁸ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punten 41 en volgende.

⁷⁹ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punt 52.

⁸⁰ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. *Ibidem*.

⁸¹ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punt 44.

⁸² Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punt 43.

hem zijn⁸³. Een dergelijke selectie moet het resultaat zijn van een objectieve beoordeling over de maximale hoeveelheid werk die de instelling kan verrichten binnen de in de verordening gestelde termijnen⁸⁴.

Tegen deze achtergrond kan de werklast die bepalend is voor de beoordeling van de benodigde tijd om een verzoek om toegang te behandelen, niet voortvloeien uit een overbelasting in verband met het opzoeken en opvragen van documenten in de archieven van de instelling, maar hooguit uit een overbelasting van het onderzoek naar het recht op toegang tot die documenten⁸⁵.

▪ *Het verplichte karakter van de termijnen van de verordening*

Het Gerecht bracht in herinnering dat de mogelijkheid tot overleg overeenkomstig artikel 6, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1049/2001, om een billijke oplossing te vinden, uitsluitend betrekking heeft op de inhoud of het aantal documenten maar niet op de termijnen die in de artikelen 7 en 8 van die verordening zijn vastgelegd⁸⁶. Derhalve kunnen de instellingen deze termijnen niet negeren om gunstig te reageren op de bereidheid van de verzoeker om uitgestelde antwoorden in batches te ontvangen⁸⁷.

6.3. In 2020 tegen de Commissie ingestelde gerechtelijke procedures⁸⁸

In 2020 werden bij de EU-rechtbanken zeven zaken waarbij de Commissie betrokken was, aanhangig gemaakt.

Zes ervan hadden betrekking op bij het Gerecht ingestelde beroepen⁸⁹, waarvan er een in de loop van 2020 reeds werd afgesloten met een besluit dat er geen uitspraak hoefde te worden gedaan⁹⁰.

Daarnaast werd bij het Hof van Justitie een nieuwe beroepsprocedure waarbij de Europese Commissie partij was, aanhangig gemaakt tegen een besluit van het Gerecht⁹¹.

De Europese Commissie heeft de bovengenoemde ontwikkelingen van de jurisprudentie van het Hof en het Gerecht in 2020 nauwlettend gevolgd.

In zeven van de twaalf gevallen waarin het Hof en het Gerecht in 2020 uitspraak deden, werden de beroepen tot nietigverklaring van de besluiten van de Europese Commissie⁹²

---

⁸³ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19 reeds aangehaald. *Ibidem*.

⁸⁴ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punt 55.

⁸⁵ Arrest in zaak Giorgio Basaglia/Europese Commissie, T-727/19, reeds aangehaald. Punt 54.

⁸⁶ *Ibidem*. Punt 37.

⁸⁷ *Ibidem*. Punt 38.

⁸⁸ Sinds 31 december 2019.

⁸⁹ Te weten de zaken Validity/Europese Commissie, T-640/20 reeds aangehaald; Pollinis France/Europese Commissie, T-554/20, reeds aangehaald; Pollinis France/Europese Commissie, T-371/20, reeds aangehaald; ClientEarth AISBL/Europese Commissie, T-255/20, reeds aangehaald; JP/Europese Commissie, T-247/20, reeds aangehaald; en Huhtamaki/Europese Commissie, T-134/20, reeds aangehaald.

⁹⁰ Te weten de beschikking van 14 december 2020, ClientEarth AISBL/Europese Commissie, T-255/20, reeds aangehaald.

⁹¹ Te weten de zaak ViaSat, Inc./Europese Commissie, C-235/20P, reeds aangehaald.

immers in hun geheel verworpen en werd de Commissie derhalve in het gelijk gesteld. Een andere zaak werd bovendien afgesloten zonder dat er een uitspraak hoefde te worden gedaan⁹³.

De Europese Commissie nam ook nota van alle bovengenoemde materiële en procedurele verduidelijkingen die in 2020 door de EU-rechtbanken werden verstrekt ten aanzien van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

Het secretariaat-generaal heeft net als in eerdere jaren regelmatig seminars georganiseerd in samenwerking met de Juridische Dienst, om het personeel van de Europese Commissie op de hoogte te stellen van de recente belangrijke ontwikkelingen in de jurisprudentie.

---

⁹² Te weten de arresten in de zaken ClientEarth/Europese Commissie, C-612/18P reeds aangehaald, PL/Europese Commissie, T-728/19, reeds aangehaald; Marco Bronckers/Europese Commissie, T-166/19, reeds aangehaald; Laurence Bonnafous/Europese Commissie, T-646/18, reeds aangehaald; ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-734/17, reeds aangehaald; ViaSat, Inc./Europese Commissie, T-649/17, reeds aangehaald ; en CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Europese Commissie, T-168/17, reeds aangehaald.

⁹³ Te weten de beschikking van 14 december 2020, ClientEarth AISBL/Europese Commissie, T-255/20, reeds aangehaald.